

Sygn. akt II CSK 129/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku A. D.
przy uczestnictwie J. D., Z. D.
i J. M.
o zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 27 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania J. M.
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 25 października 2017 r., sygn. akt IV Ca [...],

- 1) odrzuca skargę kasacyjną**
- 2) przyjmuje, że każdy uczestnik ponosi koszty swego udziału w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 października 2017 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację uczestnika J. M. od postanowienia Sądu Rejonowego w C. z dnia 15 lutego 2017 r., którym w sprawie o zniesienie współwłasności ustalił, że przedmiotem sprawy jest zabudowana nieruchomość rolna o wartości 3 003 240 złotych, stanowiąca współwłasność A. D. w 1/3 części, J. i Z. małżonków D. we wspólności majątkowej małżeńskiej w 1/3 części oraz J. M. w 1/3 części, a następnie zniósł współwłasność w sposób szczegółowo przedstawiony w postanowieniu. Przyznał także J. M. prawo korzystania z przechodu i przejazdu przez sześć miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia z działki gruntu wydzielonej ze wspomnianej nieruchomości rolnej; oddalił wniosek uczestnika J. M. o rozliczenie nakładów na nieruchomość wspólną, o obciążenie poszczególnych części nieruchomości służebnościami gruntowymi i o zasądzenie wynagrodzenia, a także rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Rozstrzygając i oddalając apelację Sąd drugiej instancji aprobował ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i dokonane oceny prawne, uznając apelację za niezasadną.

W skardze kasacyjnej uczestnik zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie zaskarżonym orzeczeniem przepisów postępowania, tj. art. 207 § 3 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed 3 maja 2012 r. oraz art. 378 § 1 k.p.c.; art. 233 § 1, art. 278 i art. 286, art. 232, art. 286, art. 619 § 2, art. 382 k.p.c. Naruszenie prawa materialnego jest odnoszone do art. 623 i art. 211 k.p.c. przez błędną wykładnię pojęć „interesu społeczno-gospodarczego stron” oraz „społeczno-gospodarczego przeznaczenia rzeczy”. Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia oraz postanowienia Sądu pierwszej instancji, zniesienie postępowania i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, z uwzględnieniem kosztów postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawca wniósł o odrzucenie skargi w całości, ewentualnie o jej nieprzyjmowanie do rozpoznania, ewentualnie oddalenie i w każdej sytuacji zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania, lecz podlegała odrzuceniu ze względu na niespełnienie przesłanki określonej w art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c., według którego w sprawach o zniesienie współwłasności skarga kasacyjna przysługuje, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Skarżący określił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 3 003 240 złotych, stanowiącą wartość całej nieruchomości, objętej postępowaniem o podział współwłasności. Jednakże zgodnie z przyjętym stanowiska orzecznictwa i doktryny wartość przedmiotu zaskarżenia powinna zostać określona w wysokości konkretnego roszczenia lub żądania, odpowiadającego interesowi majątkowemu podmiotu, który podważa wydane orzeczenie (przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004, nr 1, poz. 11).

Przenosząc to na rozpoznawaną sprawę zgodzić się należy ze stanowiskiem wnioskodawcy, wyrażonym w odpowiedzi na skargę kasacyjną, że wartość zaskarżenia w tej sprawie nie może przekraczać wartości udziału przypadającego uczestnikowi wnoszącemu skargę kasacyjną. Z treści skargi wynika, że skarżący kwestionuje sposób podziału działki nr 34/4, będącej drogą dojazdową, o której była mowa w sprawie. Jednocześnie skarga jest tak skonstruowana, jakby uczestnik podważał przyjętą w sprawie zasadę podziału, a ta w znacznym stopniu sankcjonuje istniejący od dłuższego czasu stan faktyczny. Zaznaczyć przy tym trzeba, że skarżący otrzymał w wyniku podziału nieruchomości o najwyższej wartości.

Przedstawione zagadnienia prawne nie wymagają rozważenia, jeśli się przyjmie interes powoda we wniesieniu skargi (*gravamen*), a ten sprowadza się do tej części nieruchomości, która ma według mapy z projektem podziału, sporządzonej przez uprawnionego geodetę – wartość 23 427 złotych. W każdym razie jest to wartość przedmiotu zaskarżenia niższa od stu pięćdziesięciu tysięcy złotych, a z wywodów uczestnika we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zwłaszcza na s. 14 uzasadnienia) wynika, że spór na obecnym etapie postępowania sprowadza się do takiej wartości, która czyni skargę

niedopuszczalną. Podobny wniosek powstaje w związku z długim uzasadnianiem braków dowodowych w dotychczasowym postępowaniu sądowym, a ustalenie faktów oraz ocena dowodów są wyłączone z podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z tych względów należało na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, przyjmując na podstawie art. 520 § 1 w związku z art. 13 § 2 i art. 398²¹ k.p.c., że każdy uczestnik ponosi koszty swego udziału w sprawie.